

„Edinost“

Izšla je enkrat na dva, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 74 kron
za pol leta . . . . . 37 „
za četrt leta . . . . . 19 „
za mesec . . . . . 3 „
Naročnina je plačevati naprej. Na račun brez priložene naročnine se uprava ne odra.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (8 svč.); v Trstu pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osemnice in javne zabave do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnštvo, in sprejemanje tiskarstev v ulici Molin, locolo št. 3, II. nadst.

odgovorni urednik Fran Gednik

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“, v Trst

„Vsenemška zveza“ na Nemškem in položaj na Ruskem.

V „Edinosti“ se je zadnje čase že večkrat razpravljalo, kako se nemstvo ekspanzivno raztezuje na vstop in morda noben slovenski list ne zaslednje tako vestno tega gibanja kakor „Edinost“. Kdor pazno motri gibanje Nemstva in Slovenstva, tega mora zasketati do dna duše, ko vidi kako vstopredno se vrše usodepolna dejstva. Zadnje dni se je v Eisenachu vršil občni zbor na novo ustanovljenega društva „Alldeutscher Verband“, ki ima zastopati in negovati idealno jedrno in interese vsega Nemstva na vsem svetu. Nemško narodne stranke v Avstriji je tam v Eisenachu zastopal pristav nemško-narodne stranke, poslanec dr. Beurl. Nemški državni poslanec profesor Hasse je omenjal v uvodnem govoru, da so pristavi vsenemške misli delali priprave 12 let, da si sicer niso pridobili še vseh nemških sre, da pa mnogi niti ne slutijo, da se že dan za dnem v resnici ravna po napotkih te struje. V treh vprašanjih je ta stranka baje že nastopila dejavno in sicer v vprašanji o Poljaki, o mornarici in v stvari Burrov. (Burrom so pač presneto malo pomagali. Opomba stavčeva). Vsako vprašanje je rodilo posebno zvezo ali društvo in sicer „Ostmarkvereine“, dve mornarski družbi in mnogo družb za podporo Burrov. Jednaka je baje tudi v vprašanju o vsenemški misli. Mnogo milijonov Nemcev na Nemškem in izven mej nemškega cesarstva čuti tako, kakor čutijo udje tega na novo ustanovljenega društva. Namen društva je: ustanoviti narodno državo. To vse bi nas v Avstriji nič ne brigalo, ko bi se ne bila izrekla misel, da je pogled na Nemstvo v Avstriji čez vse mere žalosten. To ubogo Nemstvo nima baje nobene opore, ne v dinastiji in ne na vladi, in poleg tega se še samo tako neusmiljeno mesari. Drugo je sicer res, prvo pa je nezalostna himba.

Neveljni so tam v Nemcih tudi čez Madžare, ker tam da vlada terorizmom spravlja v nevarnost nemške prebivalce. Dobro se baje med temi branijo Sasi; ni pa baje res, da jih Vsenemci bodirjo na tak odpor kakor trdijo madžarski državniški, ampak Vsenemci bi se naj učili od teh Sasov, kaj ima storiti zvest sin svojega naroda!

Ogerski bivši minister Banfy trdi baje, da jih hoče nemški cesar žrtvovati Madžarom.

Pa tudi Nemci v Ameriki so baje izgubljeni za nemško narodnost. Zveza Vsenemcev naj bi odločno zahtevala od nemške vlade, da se v New-Yorku in Budim-Pešti zabiča jasno, da so to krivi nazori.

„Zveza Vsenemcev“ pa se nadeja od sedanjega cesarja Viljema, da se odločno potegne za svoje rojake! Saj je sam v govoru dne 18. januarja 1896. leta zahteval od nemških zastopnikov: „Pomagajte mi, da izvršim svojo dolžnost, ne samo nasproti svojim ožjim rojakom in podložnikom, ampak tudi tisočernikom nemškim v inozemstvu, namreč: da jih morem braniti, če je potrebno.“

Predsednik profesor Hasse je zavrnil do slovo tako-le: „Če bi tudi nemški vladarji hoteli žrtvovati nemške rojake v inozemstvu, tega ne smejo storiti. Cesarji, kralji, državni in vlada morejo pridobiti, izgubiti, podariti in žrtvovati dežele, nimajo pa nobene pravice disponirati z narodnostjo, najmanj pa z narodnostjo tistih, ki živijo izven države. Pravico do narodnega bitstva ima narod sam; samo skupni nemški narod ima določiti o tem, hoče li dovoliti, da posamični deli pešajo, izginejo! Doslej se je gojilo tako, odsej se to ne bo več vršilo, ker tega ne dopušča več življenska moč vsenemške misli.“

Zanimljivo je, da so to društvo ustanovili začetkom stoletja. Še bolj zanimljivo pa je zasledovanje začetkov tega gibanja v nemškem slovstvu, ker je to poučno za vsakega zastopnika drugih narodnosti.

Jeden izmed najbolj markantnih nemških realistov — o katerih letos objavim sestavek v „Dom in Svetu“ — je Viljem Jordan, vzhodni Prus, porojen 1819. l., ki je učkal še konec minolega stoletja. On je bil pesnik in pripovednik, ki se ni odlikoval samo po umetni obliki svojih proizvodov, ampak tudi po jakosti in globini čustev; on ni Nemcem samo razkazovalec minolosti, učitelj sedanjosti, ampak tudi prorok prihodnosti, in je spremljal gibanje nemškega narodnega življenja od štiridesetih let do konca minolega stoletja. Bil je tudi državni poslanec v parlamentu v Frankobrodu in ministerjalni svetnik za nemško mornarico. Svoje svetovno naziranje, ki ga je imenoval „Der deutsche Glaube“, je razlagal v delu „Domirgus“, ki je izšlo l. 1852—4, razširil ga je v „Epische Briefe“, „Erfüllung des Christenthums“, „Andachten“ in dovršil v veliki epski pesmi „Die Nibelunge“. On je porabil nemško pravljico v razjašnjevanje svojega prepričanja, da svetovna vlada pripada Nemcem, in to vlado imajo Nemci nastopiti v 20. sto-

letju. Ta stvar ni samo za nemškega posameznika, ampak za ves narod življensko vprašanje. On hoče najboljše strani sedanjega svetovnega naziranja združiti s tistimi grškimi, germanskimi in krščanskimi snovmi, ki imajo stalno vrednost. Jordan pa nima v mislih kakšnega splošno človeškega kozmopolitizma, kakor ste si ga predstavljala Herder in Goethe kakor abstrakten človeški ideal, ampak misli si na podlagi prirojenega svojstva, ki odločno odbija vse, kar se ne prilagaja nemškemu duhu, v ozki zvezi nemške vesti, kakor „Deutsche Zucht und Herrschaft, deutscher Glaube und deutsche Kraft, der die Zukunft der Erde gehört.“ (Karl Weitbrecht, Deutsche Literaturgeschichte des XIX. Jahrhunderts 1901. II. zv. str. 60.) — Kar je Jordan našel dobrega pri Nietzscheju, je porabil za svojo sliko. Na koncu pedesetletnega delovanja je Jordan 1899. leta izdal pesmarico „In Talar und Harnisch“, v kateri na koncu stoletja še enkrat na kratko predstavlja svoj ideal. Slovestveni zgodovinar Weitbrecht pravi, da ne ve, postane-li popularna Jordanova epska pesem „Die Nibelunge“, jasno pa je, da sega Jordanova osebnost v prihodnost, ki se zdaj pripravlja.

Kakor je dokazano iz teh slovestvenih podatkov, je ustanovljenje „Vsenemške zveze“ na Nemškem petdesetletnica dejstva, da je l. 1852 izšla Jordanova knjiga: „Domirgus“. Predsednik ustanovnega zborovanja je hvaležno pripomnil, da so nemške vlade prijazne te stvari. Bolj spretnega in gibčnega pospeševalca te vsenemške misli si Nemci ne morejo želeti, nego je njihov cesar Viljem, ki je ves Balkan in zahodno polovico Azije že v sprejel v svoj delokrog.

K. Glaser.

Politični pregled.

V Trstu, 5. junija 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.) Zbornica je prešla v razpravo o nujnih predlogih posl. Breiterja in tov. ter Pernerstorferja in tov., ki so zahtevali strogo preiskavo radi dogodkov v Lvovu ter kaznovanje krivcev.

Posl. Breiter je omenjal, da je že pred dvema mesecema opozarjal vlado na pomanjkanje dela v Lvovu. Nadejal se je,

da bo ista skušala odpomoči temu; a storila da ni ničesar. Predsednik da ni hotel zbornici ničesar poročati o vzrokih štrajku in posredno tudi izgredu. Stanje lvovskih delavcev da je najhujše, kakor si je le mogoče predstavljati in vendar da ni nikogar, ki bi se brigal za zboljšanje teh razmer.

Govornik je napadal potem namestnika Pininskega, kateri da se ni nikdar obrnil do osrednje vlade, da bi bil od iste zahteval, naj zaprične javna gradbena dela, da bi se tako odpomoglo bedi delavcev. Delavci da so se vkljubi svojemu žalostnemu stanju vedli uzorno, vlada pa da jih je izzivala s pomočjo redarjev in je na njih želje odgovarjala s puškami in sabljami. Slednjič je govornik konstatiral, da so vsa poročila o dogodbah v Lvovu, toliko uradna kolikor zasebna, kriva, ker vlada da falzificira celó zasebne brzojavke. Rekel je, da to trditev svojo lahko tudi dokaže s pričami.

Ko je posl. Breiter zaključil svoj govor, pozval ga je predsednik na red, ker je galiskega namestnika imenoval lenuha, zločinca in falzifikatorja.

Posl. Pernerstorfer je izjavil, da vojakov nihče ne krivi radi njih postopanja proti delavcem, pač pa so krivi oni, ki so tako postopanje zavkazali in to da so častniki. Delavci da se v Avstriji ne morejo zanašati na zakone ter vsled tega ne morejo imeti zaupanja v oblastva. Nastopanja vojaštva nasproti delavcem in prelivanje krvi da se neprenehoma ponavlja. Vsled tega, je povdarjal govornik, se socialistični poslancem ne more ničesar očitati, ako vsi pevajo o vsakem ponavljanju takih dogodkov in ako najodločnejše protestirajo proti vladnemu postopanju. Naj se že tiče Slovanov ali Nemcev, le da se je dvignil kak minister in začel govoriti o takih prilikah o kakih razbojniških bajkah, pa se mu vse slepo veruje. Pobijal je nadalje ministerskega predsednika, kateri je delavce dolžil, da so prvi napadli vojake. Istotako je zavračal očitanje, da so se lvovski delavski voditelji poskrili o priliki izgredu, ker da je sam ministerski predsednik priznal, da je delavski voditelj Wittky storil vse mogoče, da bi pomiril razburjene delavske mase. Sploh se socialistični voditelji nikdar ne strašijo pušk in sabelj. Tudi v drugih državah da se upirajo kolosalni štrajki, a nikjer da se ne strelja na demonstrante ter udriha po njih se sabljami.

Celó v Rusiji, kjer imajo demonstracije že revolucionaren značaj, ne upotrebljajo

kratek čas, pozabi na svoje skrb, ali to jej ni bilo sojeno. Baronica Andrina je prišla k grofici z važno mislijo, katere jej ni mogla biti ugodna. Baronica je želela, da se te mislije reši čim preje, in zato je prešla takoj in brez ovinkov na stvar, radi katere je prišla semkaj.

„Me dve sve sedaj sami“, je rekla baronica mirno in odločno, „in jaz se moram požrtiti, da naju ne bi ovirala deca prej, nego zvršim svoje poslanstvo do tebe. Ti si me začudeno pogledala, ali vendar je tako. Naprošena sem, da posredujem pri tebi... Tiče se Melite...“

„Melite?“ je vprašala grofica začudeno. „Nje same“, je potrdila baronica. „Ko je nedavno bila z grofom v Veneciji, se je nekaj dogodilo, kar bi moglo vreči senco na nje dobri glas...“

„Andrina!“ jej je pretrgala grofica govor z razburjenim glasom, kateri je izražal najodločnejši upor proti ovadbam na škodo svoje hčere in grajo prijateljici, ki je verovala kaj takega.

(Pride še.)

PODLISTEK.

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Prvi del.

II.

Ljubica je nekako čudno gledala svojo mačeho. Kaj naj ona izjavi, če želi njena mačeha, iz čije rok je dobila le dobro. Ako mačeha hoče, da naj gre z Alfredom, kako bi ona mogla in smela hoteti kaj drugega? In zakaj da ne bi šla z Alfredom? Saj je tako spodoben, priden mladenič in njej vsaj najbližji od vseh možkih, pa tudi najmilejši. Njeno srce je svobodno kakor ptica v zraku, zakaj bi ga ne darovala onemu, katerega jej je izbrala njena mačeha.

„Hočem, mamica!“ je odgovorila Ljubica po kratkem odmoru prostodušno in z vedrim obrazom, na katerem se je moglo čitati, da v njenej duši ni nič pritajenega in skritega pred drugimi. Njo je veselilo, da more izpolniti željo svoje mačeha.

„Tedad naj vaju Bog blagoslovi, otroka!“

je rekla baronica svečano in je, vstavši s stolice, sklenila roki zaročencev ter je nad njiju glavama, ki sta si kakor sami od sebe priselonili druga na drugo, napravila znak sv. Križa. „Bog vaju blagoslovi“, je ponovila baronica še enkrat, „in bodita srečna!“

V tem, ko si je ona brisala solze, ki so se jej od ganutja pojavile v očeh, sta si mlada zaročenca pogledala sramežljivo ali srčno drug drugemu v oči. Ljubica je čutila, da je zažarela v obrazu, a Alfredu se je zdela ta trenotek tako mila in dražestna, da jej je nekolikokrat zaporedoma poljubil roko, katero je držal neprestano v svoji.

Zaroka, katero je baronica tako vroče želela in zasnovala, je bila gotova. Baronica ni obvestila nikogar o tej zaroki, niti svojih najbližjih sorodnikov ne; ona je smatrala to stvar dogodkom, ki se tiče le nje in zaročencev, njenih varovancev, njenega najožjega rodbinskega kroga. Itak so svedeli za to zaroko dovolj hitro bližnji sosedje, a oni so širili to novico dalje.

V Deli-dvoru niso do danes nič vedeli o tej zaroki. Grof Artur in baronesa Ela sta bila prva, katere sta prinesla vest o tem

grofici in njenej hčeri. Baronica Andrina je posetila danes svojo prijateljico ter prišla predstaviti „svojo deco“ (tako je navadno zvala Alfreda in Ljubico) kakor zaročenca.

Takoj, ko sti prišli skupaj, je rekla grofica baronici, da mora iti v dvor.

„Zunaj mi začenja biti že mrzlo“, je rekla stiskaje svoj šavl okoli ramen in prs. „S planine pihlja vedno močnejše večerni hladni vetriči, kateri bi mi mogel škodovati. Ako ti je drago, pojdiva gori, tam sve sigurni... A mladina sme ostati po volji na svobodnem zraku.“

„Mi poiščemo Elo in Melito“, je odvrnil Artur in je takoj sproved Alfreda in Ljubico proti parku, kamor sti šli malo prej oni dve.

Počasi in večkrat postajajoči v neprestanem razgovoru, sti šli stari prijateljici v dvor. V malem salonu prvega nadstropja, kjer je grofica vsprejemala svoje najintimnejše znanke, sti sli na velika starodavna naslonjača druga proti drugi.

Grofica je pričakovala, da bo mogla s prijateljico nekoliko časa sprostiti v ugodnem razgovoru, v katerem, pa bodi tudi le za

vojaki proti demonstrantom orožja. Govornik je sicer dr. Körberju priznaval inteligenco ter stremiljenje po modernosti, a dejal je, da je on kakor meščanski sin obnemogel nasproti plemenitaškim namestnikom, kakor sta n. pr. graf Göss in grof Pininski. Slednji je posl. Pernerstorfer povdarjal, da je sedanja vlada neposobna za reševanje socialnega vprašanja.

Ministerski predsednik dr. Körber je protestiral proti napadom na vojaštvo in je izjavil, da bo vlada podpirala zaostale po žrtvah v lvovskih izgredih ter da se takoj zaprične z javnimi deli. Minister je tudi povdarjal, da se vlada že delj časa bavi s tem, da bi v Lvovu preskrbela delo. Nadalje je govornik zavračal poslanca Breiterja, kateri je zahteval, naj bi vlada pozvala na odgovor galiskega namestnika radi njegovega postopanja o priliki izgredov. Minister je dejal, da spada to v izključen delokrog vlade ter da on ne dopušča, da bi zbornica segala v delokrog vlade. Nadalje je branil galiskega namestnika ter je dejal, da ima do njega popolno zaupanje. Nasproti napadom posl. Breiterja na našo justico in upravo, dejal je minister, da sti isti taki, da se lahko z mirno vestjo vsporejati z justico in upravo v drugih državah.

Posl. Dzieduszycki je obžaloval dogodka v Lvovu. Povdarjal je, da bi zbornica ne smela zavrtno napadati vlade, kateri pripada naloga vpostavitvi red. Govornik je branil vlado, katera da je o štrajku v Lvovu pravilno postopala, ker da je posredovala med delavci in delodajalci ter skrbela, da pripravi delo brezposelnim delavcem. — Očital je socialistom, da podpihujejo delavce ter dejal, da se v Lvovu ne gre za štrajk, temveč da se skuša uprizoriti nekaj slabejšega, kakor se je dogodilo v Barceloni.

Ministerski predsednik dr. Körber je naznanil na to, da se je tekom jutra doseglo soglasje med zastopniki delavcev in delodajalcev, vsled česar je pričakovati, da štrajk hitro konča.

Posl. Eldersch je izjavil, da nihče ne dvomi na iskrenosti dr. Körberjevega obžalovanja na dogodkih v Lvovu, ker si ni mogoče misliti, da bi se isti veselil na preli-vanju krvi. — Govornikova (socialist čna) stranka da ni sovražna vojakom, ker isti so sinovi ljudstva, pač pa je ona nasprotna militarizmu in mora protestirati radi uporabljanja vojaštva proti delavcem, ki zahtevajo pravično plač. Ministerskemu predsedniku da se ne more očitati krutosti, pač pa pomanjkanje poguma, ker si ne upa nastopiti proti jednemu grofu Gössu ali grofu Pininskemu. (Daszynski: Seveda, on ni plemenitaš in nima visokih sorodnikov; za razne Goesse in Pininske je on le navadni meščanski uradnik.) Govornik je zaključil z zahtevo, naj vlada podpira upravičene zahteve delavcev ter je izjavil, da bo njegova stranka vedno odločno nastopala proti zatiranec delavstva. Ko je govoril se poslanec Pernerstorfer, prešla je zbornica na glasovanje o nujnosti Breiterjevega in Pernerstorferjevega predloga in odklonila nujnost obeh predlogov.

Delež dež. fondov na dohodkih od davka na žganje. Kakor znano, določa zakon od 8. julija 1901. drž. zak. št. 86., s katerim se je davek na žganje počenši s 1. septembrom povišal za 20 stot. za vsaki liter, da dohodkov od tega povišanja davka, proračunjenih na letnih 19-2 milijona, ni od-dajati državnemu zakladu, marveč da jih je razdeliti med posamične deželne fondе in sicer po določenem percentualnem ključu.

Ker so provizorični obračuni za prvo delilno periodo od 1. septembra pa do 31. decembra sedaj zaključeni, možno je vapeh te zakonske odredbe približno pregledati. Skupni delež deželnih fondov na davku od žganja nasproti delnemu preliminarju 6-4-milijona kron, odgovarjajočemu 4 mesečni perijodi, znaša 7.957.178 kron 42 stot., v katero svoto pa je seveda vštet tudi čisti dohodek naknadnega davka na žganje, ki je bilo 1. septembra v svobodnem prometu, kateri čisti dohodek znaša 2.232.200 kron 68 stot.

Zgornjo skupno svoto je torej razdeliti med posamične v državnem zboru zastopane kraljestva in dožele. Naše južne pokrajine dobe: Dalmacija 41.846 K 80 st., Štajerska 372.992 K 74 st., Koroška 240.370 K 45 st., Kranjska 360.086 K 20 st., Istra 25.598 K 24 st., Gorica in Gradiška 25.765 K 34 st., Trst z okolico 37.390 K 78 st.

Ker pa je bila vlada po določilu zakona pooblaščenata dajati predplačila za vprašavo

perijodo in je do konca prošlega leta izplačala posamičnim deželnim fondom na taržun znesek 5.909.828 K 16 st., ostaja še znesek 2.047.350 K 26 st. Za izplačanje te svote so že izdani potrebni nalogi deželnim finančnim oblastim.

Definitivni obračun se bo mogel vršiti še le potem, ko bo znan vapeh nakaznega obrata z deželami ogrske kroge in z Bosno in Hercegovino v obratni perijodi 1901—1902.

In zopet šole! Otroci slovenskih staršev so primljeni hoditi v laške šole, ker jim radi pomanjkanja prostorov ne morejo sprejeti v nemške šole in tudi ne v slovensko šolo družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu, a drugih slovenskih šol v mestu sploh ni.

Da bi hodili v oddaljeno okolico, tako zahteva bi bila naravnost nezasišana. — In vendar je tudi takih slovenskih staršev, ki raje pošiljajo svoje otroke v skoraj eno uro oddaljene okoličanske slovenske šole, nego bi jih hoteli prepustiti potujčanju v laških šolah. Ti roditelji se ne boje pljučnice, se ne boje, da bi si otrok pokvaril zdravje po zimski strašno razsajajoči burji: vsi so skrb za zdravje otroka nadkriljuje ta ljubezen do slovenskega naroda in skrb za boljšo bodočnost tega zatiranega naroda, kateremu naj se otrok ohrani!!

Oče je storil svojo dolžnost kakor slovenski sin. Je slovenskih očetov, ki hodijo stanovati v okolico, samo da jim morejo otroci v slovenske šole. In je očetov, katerim ni pot v oddaljeno okolico predolga, samo da morejo imeti otroka v slovenski šoli.

In zakaj vse to? Zakaj imajo Lah tako sodbo o nas? — Ker nimamo slovenskih šol! Mi jih zahtevamo, a dati nam jih nočejo. A mi jih bomo zahtevali vedno glasneje in glasneje.

Le tam cveto rožice svobode, kjer so zalite s človeško krvjo — to je zgodovinska resnica. In tržaški Slovenci vedo to prav dobro.

Za blagor svojih otrok je bil slovenski oče vsikdar pripravljen darovati svoje življenje! In življenje poklada na altar domovine.

To si zapomnite, nasprotniki slovenskih šol!

Izgredi v Lvovu. Včeraj jutraj so se demonstranti napotili v Lvovska predmestja in napadli več lekarn. Demonstranti so prisilili 200 delavcev tovarne sladčice »Union«, da so morali zapustiti delo.

Dšli so trije polki vojaštva (2 polka pehote in jeden konjice), da so vpostavili red.

Pogrebne slavnosti 5 žrtev so bile veličastne. Spreveda se je udeležilo kakih 20.000 delavcev, vsa mestna društva ter dijakisred-njih in visokih šol.

Sinoči je bilo odstranjeno vojaštvo in je vladal popolen mir.

Štrajk je končal.

Angleško-burski mir. Kakor smo te dni obširneje izvajali, so pogoji, pod katerimi so se Buri predali Angležem, za Bure zelo neugodni. Sodé torej po teh pogojih, so Angleži dosegli v južni Afriki lep vŕsuh, da si smeti omalovaževati dejstva, da so v mirovni pogodbi priznali Bure kakor vojujočo silo, iste Bure, katere so vedno in še nedavno temu proglašali za navadne roparje in katerim se konfiscirali vsa imetja; nasproti temu pa so se Angleži v mirovni pogodbi obvezali, da sezidajo Burov v vojni uničene farme in da jim dajo materialne podpore ter potrebna posojila za ureditev novega gospodarstva.

Pod drugimi razmerami bili bi ti pogoji sicer ugodni, ali, ako se pomisli na sadnje vapehe Burov na bojišču neposredno pred mirovnimi pogajanji — osobito na grozen poraz angleškega generala Methuena — se mora vsakomur dosdevati čudno, da so Buri privolili v take razmerne neugodne pogoje. In res je zelo razširjeno mnenje — od nekaterih strani se pa celo pozitivno trdi — da so Buri v resnici dosegli mnogo ugodnejše pogoje, katere pa je angleška vlada pred

javnostjo zamolčala, da potolaži svoje državljane ter da pred svetom prikrije veliko blamažo, katero je dosegla na južno-afričanskem bojišču.

Seveda želimo mi najskrenejše, da bi to mnenje popolnoma odgovarjalo resnici. Vaa-kakor smo pa prepričani, da se Buri — tudi v slučaju, da so pogoji res taki, kakor jih je objavila angleška vlada — ne bodo dajali zlorabljati od Angležev ter da prej ali slej zopet pograbiijo za orožje, ako bodo Angleži skušali kratiti obljube, dane jim oficijelno ali zaupno.

Tržaške vesti.

Pot do morja v čast nemškega naroda... Društvo »Deutsches Haus« si bo zidalo svoj dom v našem Trstu. Za to treba — kakor znano — denarja. Da torej naberejo potrebnega denarja, se je v to določeni odbor tržaških Nemcev s posebnim pozivom obrnil do vseh »liebwerthe deutsche Stammes-genossen«. Mi smo uverjeni, da ne brez-vspešno. Ne prihaja nam na misel, da bi prigovarjali temu koraku tržaških Nemcev. Sojeno z njihovega stališča, je to le hvale vredno. Z našega slovenskega stališča pa bi bilo želeli, da bi tudi slovenski svet posne-mal Nemce v mejebojnem podpiranju in pa da bi iz besedila omenjenega nemškega po-ziva — katerega hočemo načitati tu v glavnih potezah — naši rojaki dobili neko-liko perspektive v bodočnost in da bi začeli enkrat primerno ceniti z sistematično delo Nemcev.

Veliko gibanje — tako pravi poziv — ki je v zadnjih letih zajelo vse nemške loge, je prodrlo do severnega roba modre Adrije. Tudi tu se je začelo vzbujati v vseh nem-ških krogih stremiljenje po združenju vseh narodnih sil, da se nemškemu imenu v du-ševnem in gospodarskem življenju pribori ona pomembnost, ki mu gre po številu in omiki tržaških Nemcev. Po lastnem domu v Trstu naj se Nemci usposobijo za najizdatnejše delo-vanje na gospodarskem jačanju nemške trgovine, nemške industrije. Tu ne gre za lokalni interes, ampak za splošno-nemški. Trst naj postane odvozno in do-vozno pristanišče nemškemu zaledju. Trgovin-ski interesi nemškega zaledja pridobe po drugi železniški zvezi, ki nas v gospodarskem po-gledu izdatno približa našim južnonemškim soplemenjakom. Zato se odbor obrača do teh poslednjih za podporo v uresničenje lepe miali, da bodoči nemški lastni dom postane zbiralnišče za vse tržaške Nemce in tudi za one sorojake, katere vodi pot do modrega morja, v čast vsemu nemškemu narodu!

Zaključek pozivu pa je tako lapidaren in — odkrit, da si res ne moremo kaj, da ne bi ga tu podali dobesedno:

»Wir glauben mit umso grösserer Zu-versicht uns an Euch wenden zu können: sind wir doch demselben herr-lichen Volke entsprossen, sind wir doch wie Brüder blutsverwandt und werden wir doch auch von blutsver-wandten Thronen aus gelenkt«.

Po slovenski se to glasi:

»Menimo, da se moremo obrniti do vas s tem večim zaupanjem: saj smo vzklili iz istega krasnega naroda, saj smo po krvi bratje in saj nas vodijo tudi krvno sorodni prestoli«.

Svečeništvo in narod. Spljetsko »Je-distvo« — ki menda ni na glasu poseb-nega »klerikalizma« — piše z ozirom na sfero Stadlerjevo:

»Sedaj jih bo, morda, tacihi, ki pojdejo v kako agitacijo proti svečeništvu. To so isti, ki so do včeraj pričakovali od sveče-ništvu vstajanje Hrvatske — a zadošča jim najmanje razočaranje, da kamenjajo isto sve-čenstvo. In to so slabiji, ljudje od skraj-nosti«.

Svečeništvo je močan faktor, ali kar smo govorili vedno, to ponavljamo, da je po-grešno dajati episkopatu vodstvo naroda, politike. Episkopat ni za to; vezan je po obzirih, nedostaja mu dolžne nezavisnosti. To pa ne pomenja, da bi morali kričati: Doli z duhovščino! Nasprotno, mi, ki nismo ni prilizovalci, ni farizeji, pravimo tudi da-ne: Svečeništvom gori! Kajti je pošteni, čestiti, ognjenih in nesebičnih patrijotov v svečeništvu, izlasti ničem. Pojmo dalje! Ne verujemo, da ima kateri narod toliko in takih patrijotov v svečeništvu kakor naš. Ali naj jih omalovažujemo, odbi-jamo? V resnici tudi oni obžaljujejo današ

izjavo Stadlerjevo; a z udarjanjem po njih po teh čestitih patrijotih, kaj bi dosegli? Izpolnili bi, da postanejo zavani od neka-terih, katerim je Hrvatska deveta briga in ki bi, predstavljajoči se kakor veliki pobož-neži, a pobožnostjo obojali patrijotizem dru-gih. Patrijote svečenike bi pustili na cedilu pred kakimi don Rajmundi, ki imajo debele kume in za katerih hrbtom je — moč roke, katere težino občuti hrvatski narod že od davno.

Bodimo pametni. Episkopatu sporočimo, naj se umakne od narodnega vodstva, ker to ni zanj, a nižemu svečenstvu raz-širimo roke: pridite bratje sve-čeniki v kolo narodno, da bomo skupno delali in skupno Boga molili, da reši, da pomore, da se iz teh težkih klancev iz-vede bedne Hrvate.

Mi bi pridodali še, da je globoko ob-žalovati, da na takih vprašanjih ne sodelujejo tudi lajki in da se je izlasti v sferi sv. Jero-nima vsa borba prepustila nadškofu.

Izgled odločnosti. V Trstu imamo za-drugo prodajalničarjev jestvin. Prodajalničarji so obvezani biti člani zadruga, Take zadruga so pod nadzorstvom vlade.

V rečeni novoustanovljeni zadrugi so udje po velikem delu Sloveni in konsekvence temu bi morala biti, da bi bil v zadrugi tudi naš jezik uradni jezik. Da pa ni — tega menda ne treba povdarjati. Kakor vsi v Trstu, je menda tudi načelstvo te zadruga tega menenja, da je Slovenec ravno za to dober in za nič več, da — plačuje. O kakih pravicah naj ne sanja. Kaj pravi pa visoka vlada k temu, ali res ne misli nikdar zastavi-ti svojega upliva v varstvo pravice sloven-skega življa? Tu je njenim organom v dolž-nost, da nastopijo v obrambo enakopravnosti in da slavno načelstvo nategnejo malce za ušesa. Če ne store hitro tega, se oglasimo zopet in zopet.

No, slavno načelstvo je naletelo vendar tudi na trdo kost. Znanemu kremen-možu na Vrdeli, Stanku Godini, je poslalo plačilni nalog za pristopnino — če se ne motimo — 25 K. Mož pa je izjavil na kratko, da plača takoj in rad, čim mu dopseljeje slovenski plačilni nalog. Poslali so mu potem eksekuto-rijo, ali tudi to ga ni prestrašilo; gospod Godina je marveč mirne duše po pošti vrnil zadrugi spise z izjavo, da vstraja pri svoji zahtevi in hoče do »krajnosti braniti pravo svojega jezika«.

To je izgled odločnosti. Ako bi imeli tu same Godine, bi si knalu — izsilili spošto-vanje, ugled in enako pravo.

Obljuba dela dolga. Obljubili smo bili da spregovorimo dve tri o postopanju glaso-vitega Cesare v Barkovljah povodom proce-sije sv. R. Telesa.

Naj se oddolžimo torej dani obljudi. Dočim so se celo židje — kakor smo že povdarjali — povsem korektno vedli in so upoštevali verski čut domačinov s tem, da so primerno — in par njih celo krasno — odličili svoje dvorce, pa je krščan Cesare hermetično zaprl svoja okna in spustil doli vse zavese. Ali to naj bi še bilo, ako ne bi bil razohesil na zid vrta neke umazane in prašne tapete, kakor da jih hočejo ravno izprašiti. V tem je vse ljudstvo videlo namerjano demonstracijo, namen žaljenja in iz-zivanja. In to ljudstvo je bilo ogorčeno. Bilo jih je tacihi, ki so hoteli poskrbeti, da izzi-vanje najde primeren in za mogotca ne ravno prijeten odmev. Le pomirljivim besedam upljivih mož se ima zahvaliti, da ni prišlo do tega.

Ob tej priliki je torej Cesare hermetično zaprl svoja okna in se mu ni zdelo vredno, da bi spoštoval čutstvovanje ljudstva, pač pa se mu je videlo primerno, da je povodom smrti kralja Humberta povil v črtno vsa svojo hišo in je stem demonstriral proti di-nastiškemu in narodnemu čutu tega ljudstva.

To je tisti Cesare, ki ni dal miru, dokler niso v Barkovljah dobili italijanske maše, a ko so jo dobili, je bil prvi on, ki ni — nikdar prišel v cerkev, kakor poprej ne. Tu se vidi, da je tem signorom naša cerkev prav-le v toliko, dokler morejo žnjo uganjati itali-janske demonstracije.

G. Cesare pa bodi uverjen, da si Bar-kovljani dobro zapomnijo njegovo zadnjo de-monstracijo z umazanimi tapeti, in gleda naj, da se ne prepriča sam, kako nevarno je igrati se z verskim čutstvom ljudstva.

Uniformirani agenti! Pišejo nam: Naš človek si je dal napraviti v uradu pol-društva »Edinost« prošnjo za pridobitev do-movinske pravice v Trstu.

Magistrat je vrnil to popolnoma dokumetirano prošnjo z motivacijo, da delegacija ni mogla rešiti te prošnje, ker je pisana v jeziku, ki ni jezik te slavne trž. delegacije!

Dotični magistratni sluga pa je porabil priliko, da je pregovoril prošilca, naj da njemu napraviti novo laško prošnjo, zagotovivši, da bo tako povoljno rešena.

Zahteval pa je 5 — recí pet — kronic za to delo, a je končno napisal povsem navadno prošnjo v laškem jeziku za — 4 (štiri) krone!

Ker je ta uniformiranec našemu možu trdil, da slovenska prošnja ni bila dobro narajena, in ker je izrazil, da slov. prošnje ne veljajo in da treba laške prošnje, ako hočemo dozeči občinsko pravico v Trstu — povejmo temu uniformiranemu agentu, da je lagal in slepil! Dotičnik pa je zraven tega, da je magistratni sluga — tudi slovenski odpadnik, ki je zatajil svoj rod in svojo mater!

Ta izdajica je omenjeno laško prošnjo stiliziral tako, kakor da se nas pošteni prošilec hoče opravičevati, ker je prej dal napravit slov. prošnjo!

Evo, kaj piše dotična podla odpadniška duša:

«Il rispettosio sottoscritto rianova nuovamente (sic) la sua istanza (tu je številka in datum prve prošnje) essendo stata respinta dalla Delegazione municipale per il motivo che la stessa e redatta in una lingua che non e quella della Delegazione».

(Spešljivo podpisani ponavlja v novi svojo prošnjo, ker je bila ista odbita po mestni delegaciji iz vzroka, da je bila pisana v jeziku, ki ni jezik delegacije.)

Vsa ta prošnja izgleda kakor bi naš mož na kolenih prosil odpustjenja, ker je bila prva prošnja — slavenska! Sreča v nesreči je bila, da je omenjeni naš človek povprašal nekega modrega moža za svet in ta mu je odvetoval, naj ne vloži laško pisane in slano plačane prošnje! — Vedno in vedno pišemo in opominjamo naše ljudstvo, naj se ne daje varati po lahonskih šarlatanih, a vse to še ni izpametovalo našincev!

Še vedno verujejo več lahonskim agitatorjem, nego pa svojim pravim in edinim prijateljem!

Spametujte se že enkrat in pokažite vrata vsakomur, ki vam ni poznan in zanesljiv človek. Dajte se poučiti, da se vam ne bo Lahon smejal potem, ko vas je — opeharil!

V odgovor. Odbor »Tržaške slovenske mladine« trdi, da gospica A. Ž. ni in da ni bila ni odbornica ni udinja tega društva.

Na to odgovarjamo z vprašanjem:

Ako v Vašem društvu ni ne odbornice in ne udinj, kako se je pa moglo goditi potem, da je rečena gospica redno zahajala k odborovim sejam, da si iste niso javne?!

Ta fakt nam je znan povsem pozitivno in je neoporečna resnica, da se je imenovana gospica tudi ponašala s tem!

Odbor »Tržaške slovenske mladine« naj nam izvoli tudi pojasniti fakt, da so v odborove seje zahajale še druge dve ali tri gospiice, da si niso bile ne odbornice in ne udinje, in sicer le te, da si je mnogo — »bivših« plesalk?!

Nekov pomen in namen je vendar moralo imeti to. Pod katerim naslovom so hodile v seje? Če niso bile odbornice, pa vsaj nekake — recimo — zaupnice so bile. — Potem smo v svoji notici o sodelovanju na laškem koncertu zgrešili le v imenu — dete, stvar, pa smo zadelí prav! To pa je glavno!

Torej fakt stoji, da je gospica A. Ž. uživala v »mladini« posebno zaupanje in da je ista gospica A. Ž., izstopivši iz narodnega pevskega društva, sodelovala na laškem koncertu, poleg nekaterih drugih Slovencev, ki so pred tujim svetom potajili celó svoje pošteno slovensko ime!

Zaupniki.

Dan plačila. Danes nam je došla iz Voloskega senzacijončna vest, da so v noči med 3. in 4. t. m. aretirali glasovitega Krstiča radi sumnje, da je sodeloval na umorstvu enega svojega nezakonskega otroka. — Tudi nezakonsko mater so zaprli.

Bog ne plačuje vsake sobote, ali kadar plačuje, plačuje — pravično.

Pozneje smo doznali še, da so zaprli tudi Krstičevo konkubino. (Mož ima nam-

reč v Matuljah konkubino, med tem, ko mu legitimna žena in otročič trpita bedo.)

Štrajki. Slednjič so tudi zidaraki podjetniki izvolili iz svoje srede štiri pooblaščenca, ki se imajo pogajati s pooblaščenimi delavci. Pooblaščenec jednih in drugih imeli so danes zjutraj skupno konferenco, o vspehu katere nam pa še ni ničesar znano.

Štrajk kamnosekov nadaljuje deloma, ker je 11 delodajalcev že privolilo v zahteve delavcev in so se isti podali na delo.

Štrajk razkladalec ogleja nadaljuje še vedno, istotako tudi štrajk kotlarjev v Lloyd-ovem arsenalu in onih v tržaškem tehničnem zavodu.

Opravičena zahteva. Kakor čujemo, bodo začasni tramvajevi zavirači zahtevali povišanje plače in sicer zahtevajo mesto 3 4 krone na dan, kakoršnja plačo že imajo stalni zavirači.

Ako pomislimo, da začasni zavirači ne dobivajo plače, ako niso na delu, dočim imajo stalni tudi plačo stalno, in ako pomislimo na veliko odgovornost, ki jo imajo ti ljudje, moramo priznati, da je ta zahteva povsem opravičena.

Z ozirom na ugodni finančni rezultat, ki ga je dosegla družba, se nadejamo, da se gospoda ne bodo upirali tako opravičeni zahtevi revnih in zaslužnih delavcev.

Dražba promišljena. V petek dne 6. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo vselej naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promišlin: ulica Caripson 5, mizarška oprema; ulica Giulia 35, tiskarniški stroji; ulica Croda 7, sir; Greta 230, hišna oprava; ulica Beccherie 6, hišna oprava; ulica Tivarnella 1, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplo r ob 7. uri zjutraj 19.3 ob 2. uri popoldne 763.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj — — Danes plima ob 10.6 predp. in ob 8.22 pop.; oseka ob 3.19 predpoludne in ob 2.44 popoldne.

Društvene vesti.

V počestčenje spomina gospe Natalie Truden je daroval gospod A. Šorli, kavarnar, 20 K možki podružnici družbe sv. Cirila in Metodija.

Veselica, ki jo priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v nedeljo dne 8. junija ob 5. uri pop. v društvenem vrtu pri sv. Ivanu, se bo vršila ob vsakem vremenu. Preskrbljeno bo za vse udobnosti sl. občinstva tudi če bi deževalo. To poslednje pa se nam zdi skoro nemogoče. Kako ne bi nam neki ne bilo nebo milo, ko vendar delamo v imenu blagovestnikov Cirila in Metodija?! A ona dva nam tudi gotovo izprosita lepo vreme in mnogo mnogo občinstva. Slavno občinstvo naj le pride brez skrbi in tiste skrivnostne naprave naj nikogar nič ne vznemirjajo in plašijo. — Kolo sreče bo jako zabavno in nekaj novega, a nihče ne bo riskiral več, nego po 1 petico ali desetico. Torej pridite — kako cenena zabava! Kdo vendar ne bi poskusil take sreče, ki stane posamičnika tako malo, a naši priljubljeni družbi vendar donese nekaj dohodkov. Prepričane smo, da bomo v nedeljo vidile zastopane na naši veselici vse sloje, kajti: saj imamo vai enake težnje in željo, da bi pomagali vzgajati roj, čil zarod slovenski, ki bo narodu in domovini v čast! Zato pa je treba šol, šol, šol. Da se razumemo! Na svidenje vsi v nedeljo!

P. S. Darov smo dobile že precejšnje število in lepih! Povemo pa po veselici, kaj je kdo podaril. Zdaj ostane vse tajno. Prosimo, da se pošlje še kaj v slovensko Čitalnico. — Veselice se udeležijo tudi mešan zbor škedenjske »Veselice«.

Kolaše in kolašice so opozorjeni, naj zabajajo redno k vajam, ker je izlet v Rihenberg pred vratmi.

Za prihodnjo nedeljo želimo, da pridete vsi, ker se imamo pogovoriti o važnih stvareh, tikajočih se našega izleta. Odbor.

Zahvala. Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« se najtopleje zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da je vesela na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu tako sijajno vaspela; posebno se zahvaljuje: Čitalnici pri sv. Jakobu, društvu »Kolo« Slovanckemu pevskemu društvu, »Bratovščini Marijine družbe« in posebej še gospiicam, ki so pripomogle na raprodaji srečk; dalje gg. Škrinjarju, Vidmarju, Gustiču, M. H. Hrvatinu, ki so se tudi potrudili pri

blagajni. Slednjič se zahvaljuje uredništvu »Edinosti«, ki nam je šlo tako dobrohotno na roko. Z eno besedo: srčna hvala vsem, ki so kaj pripomogli.

Odbor.

Na veselici »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« so preplačali vstopnino sledeči p. n. gg.:

Stemberger 1 K 60 st., Suppan 20 st., Pušnik 20 st., Miha Hrvatin 60 st., Gerbec 20 st., Juršević 10 st., Luknič 60 st., Macarol 60 st., Vitez Josip 20 st., Skrdla 1 K, Datagel 60 st., Kante Gasp. 10 st., Krebelj Katinka 20 st., Bajc 40 st., Kosič J. 60 st., N. N. 20 st., Gulič Fran 80 st., Zameškar 20 st., Starašinič 40 st., Žitko 20 st., Birson 10 st., Marku 40 st., N. N., N. N. po 10 st., Kompara 60 st., Lipus 20 st., Simčič 20 st., N. N. 40 st., Počakaj Ivan 40 st., Počakaj Martin 40 st., Rehar Ivan 20 st., N. N., N. N. po 20 st., N. N., N. N. po 60 st., Vartbühler 60 st., Kršević 1 K, N. N. 20 st., Brezovec 20 st., Brajkovič 20 st., Bezek 20 st., Prof. Mandić 60 st., Podreka 1 K, N. N. 40 st., Ujčič Jakob 2 K, Kanave 20 st., Zlobec 20 st., Pertot 20 st., Rebec Ivan 20 st., Duje Ivan 20 st., Brezovec Ivan 60 st., Vitez 20 st., Istinič Gregor 40 st., Seražin Luka 60 st., Turk Ivan 2 K, Koflerle 40 st., Dolenc Vinko 60 st., Gombač I. 40 st., Mavrin Humbert 40 st., Pire Jurij 20 st., N. N. 1 K, Veskošlav Kodrič 40 st., Čevna 20 st., Škedelj Ivan 20 st., Pahor Miloš 60 st., gospa Bezek 1 K, J. J. 1 K 20 st., N. N. 60 st., Prelo S. 60 st., Brajkovič Ivan 1 K.

Bog povrni vsem!

»Konsumno društvo« v Trebčah bo imelo dne 22. t. m. svoj redni občni zbor v svojih prostorih. Začetek ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Olorenje računa. 2. Volitev odbora. 3. Volitev krčmarja. 4. Razni nasveti in predlogi. — Na obilno udeležbo vabi odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

× Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj bo imelo svoje redno zborovanje v Dutovljah dne 12. rožnika 1902 ob 10. uri predpoludne. Vpored: 1. Praktični geometrični nastop. 2. Petje (Pesmarica družbe sv. Mohorja). 3. Predsednikov pozdrav. 4. Oveljavljenje zapisnika. 5. Razgovor o nastopu. 6. Predlogi. — Na obilno udeležbo vabi odbor.

× V Opatiji je bilo od 1. septembra 1901. pa do vključno 28. maja 1902. 12.892 oseb. Od 22. maja 1902. pa do vključno 28. maja je prirastlo 228 oseb. Dne 28. maja 1902. je bilo navzočih 893 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* Poskušen samomor gimnazijalca. V Ljubljani se je včeraj ustrahlil gimnazijalec VII. razreda F. E. v desno stran pra. To se je zgodilo na Martinovi cesti. Kroglica je šla dijaku skozi život. Ranjenca sta prenesla dva mitniška paznika v bolnišnico. Vzrok nesrečnemu činu ni znan.

* Javno ljudsko knjižnico hoče ustanoviti ljubljanski občinski svet.

* Mestni vodovod v Ljubljani ne daje mestu le dobre vode, ampak je imel tudi v leto 1901 prebitka 31.095 K 58 st., za 9000 K več, nego je bilo v proračunu. Trst in tvoja gospodovalna stranka — sramujta se!

Vesti iz Štajerske.

— Svojega strica oropal in umoril. Rudar Fr. Čretnik iz celjske okolice je odputoval nedavno s svojim stricem na Ograko iskati dela. Kmalu pa je brzojavil domov, da je stric umrl. Poizvedbe pa so pokazale, da je Čretnik svojega strica umoril ter ga oropal za 400 K. Hudobneža so prijeli v Ljubnem na Gor. Štajarskem ter ga izročili celjskemu okrajnemu sodišču.

Odbor slovenskega društva »Ilirija« v Pragi naznanja, da se je na ustanovnem običnem zboru dne 31. maja in v prvi odborovi seji dne 2. t. m. sestavil sledeče. I. U. St. Evgen Savjov, predsednik; I. U. St. Julijan Pavliček, tajnik; I. U. St. Mirko Koršič, blagajnik; Ing. St. France Sitar, knjžničar; I. U. St. Sebin Domicelj, odborov namestnik; St. mech. Mihajl Presel, St. mech. Adolf Turk, revizorja.

Društvo šteje 22 rednih, 6 izrednih in 3 ustanovne člene.

Brzojavna poročila.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 5. (B) Ozirom na poročila v listih o nekem spopadu na turško-srbski meji je znano sedaj po izvršenih poizvedovanjih, da so Srbi napadli neko turško patroljo in sta bila o tem dva korporala ranjena. Patrolja je bila prisiljena odgovarjati streljanjem.

Lord Kitchener povišan.

LONDON 5. (B) Lord Kitchener, ki je imel dosedaj dostojanstvo general-lajtnanta je povišan v generala.

Sultan častita.

CARIGRAD 5. (B) Sultan je častital kralju Edvardu na sklepu miru.

Dogodki v Lvovu.

LVOV 4. (B) Delavci na zgradbah in zidarji so danes zjutraj ali povsod zopet na delo. Ukrepa se potrebno, da brezposelni dobe zasluzka. Deželna obrtna komisija je sklenila obrniti se do deželnega odbora, naj skliče enketo, katera naj prouči v deželi vladajoče delavna razmere.

LVOV 5. (B) Slušatelji politehnika so bili v novi in s posebnim povdarkom pozvani, naj nemudoma pričnejo zopet zahajati na predavanja te visoke šole. Ako se ne zgodi to do torka, dne 10. junija, se pouk na politehniku definitivno zaustavi, veld česar bi odpadle skušnje in pa potrdilo o obiskovanju v semestru.

Kdor tvega ta dobi. Kdor potrebuje v prihodnjih tednih malenkost 200 000 kron, se mora potruditi, kajti že dne 12. junija t. m. se bo vršilo srečkanje XXII. državne loterije, katere glavni dobiček znaša zgoraj omenjeno okroglo svoto. Zmernim zahtevam je na razpolago nadaljnjih 17.821 dobitkov v skupnem znesku 442.850 kron. Cena jedni srečki znaša le 4 krone. Povpraševanja po srečkah državne loterije so bile pri zadnjem srečkanju v mesecu decembru minolega leta tako obila, da ni bilo mogoče zadovoljiti vseh naročb.

Čisti dobiček XXII. državne loterije se bo porabil za skupne vojaške dobrodelne namene.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene.
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo doneseno. —
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
TRST
TOVARNA: ZALOGE:
Via Teza, Piazza Rosario št. 2
vagal, (solsko postopje)
Via Limitana in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapečarij, ural in slik. Iz-
viraje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČRNIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa obrod
ali železnico franko.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Odvetniške pisarne Dr. Abrama in Dr. Rybára, Dr. Gregorina in Dr. Slavika ter Dr. Pretnerja bodo v mesecih juniju, juliju in avgustu ob nedeljah ves dan zaprte.

Toliko na blagohotno naznanje vsem p. n. g. klijentom.

Velikanska množina pohištva

in tapetarij

se nahaja za samo en mesec po priložnostnih cenah v krasni dvorani

„TERSCORE“

ulica Chiozza št. 5, I. nad.

Izdelki najboljših mizarjev.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST. izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega marmorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane. Vsaka naročila se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Izza mnogo let preskušeno domače zdravilo

Frana wilhelm lekarnarja

c. in kr. dvornega zalagatelja Neukirchen, spodnje avstrijsko.

Fran Wilhelmov odvajajoči čaj Zavitek K 2.— Poštni zavitek 15 zavitev K 24.

Wilhelmov želiščni sok 1 stekl. K 2.50. Poštna pošiljatev 6 stekl. K 10.

C. in kr. priv.

Wilhelмова tekoča maža „Bassorin“ 1 škatljica K 2.— Poštna pošiljatev 15 kom. K 24.

Wilhelmov obliž 1 škatlja 80 stot. 1 ducat škatljic K 7.— 5 ducatov škatljic K 30.—

Poštna pošiljatev franco zaboj v vse avstro-ogerske postaje.

Vdela se je v mnogih lekarnah v se izredno uspešnih paketih, kjer jih pa nimajo gapošiljajo.

Kopališče Buchler

se je odprlo dne 1. junija.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavitki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva Lekarne pri zlatem levu v Pragi

Elizabetinske ulice 8.

Tehnični urad.

Ustanovljeno 1877.

Zaloga strojev in želez

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vokal Via Vienna).

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Instalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč. Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd. Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za sta bišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle. Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement »Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.

In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrdba je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav,

med kojimi:

- 12 žag za obdelovanje lesa in pripravljane dog.
- 36 vodnih napeljav.
- 17 tiskarn in kamnotiskarn.
- 13 melaničnih delavnic.
- 31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
- 7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.
- 16 naprav za kurjenje z gorko vodo in parom.
- 12 sladčičarn, pekarn, tovarn za biškot in konfete.
- 32 napeljav električne luči.

Kakor tudi: Tovarne za kože, Tovarne za obleko itd. Perilnice, Predilnice, Tovarne za parafin in cerezin, sardine,

Mline, Podjetja za napravljane soli, Tovarne za delati zamaške, Stiskalnice olja, Naprave za vodno silo, Tovarne za šumeče vode, Distilerije, Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

Živic i dr.

(Schivitz & Comp.)

Zaloga strojev, tehničnih predmetov in materijala.

Delavnica. — Inženjerski urad.

TRST. — Trgovinska ulica št. 2. — TRST

pri trgu vojašnice.

Prodaja se:

MOTORJE na par, na plin, petrolej in bencin. STROJE za obrtništvo in kmetijstvo, za dom in sploh za vsako rabo. PUMPE za vodo, vino, špirit, olje itd. ŽELEZNE CEVI in njene sklepe. CEVI iz drugih kovin, iz gume in platna. PIPE in VALVE (zaklopnice) in druge medene ali bronene predmete. MASILNE ULOGE t. j. plošče, svitke in dr. iz gume, asbesta, bombaža. SITE in druge priprave za mline. PASE iz usnja in drugih materijalov. OLJE in MAST za mazanje strojev.

Posebno se priporoča posestnikom

Raznovrstne železne pluge, mlatilnice in čistilnice za žito, slamoreznice, stiskalnice za vino, olje in seno, škropilnice proti peronospori, elastične trake, gobe za cepljenje itd.

Izdelujejo se načrti za napravo tovarn, vodovodov, vodnjakov, cest itd. in se tudi dela prevzame.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije

Sprejema vse v to stroko spadajoče

poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga

latev za okvirje in drugih predmetov

po zelo nizkih cenah.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega gradiva za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega gradiva in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev: vsakovrstnih ponev, ključalnicarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverse, cement, strešna lepenka, trse za obijanje siropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljša umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Priloge za točno

Cene nizke.

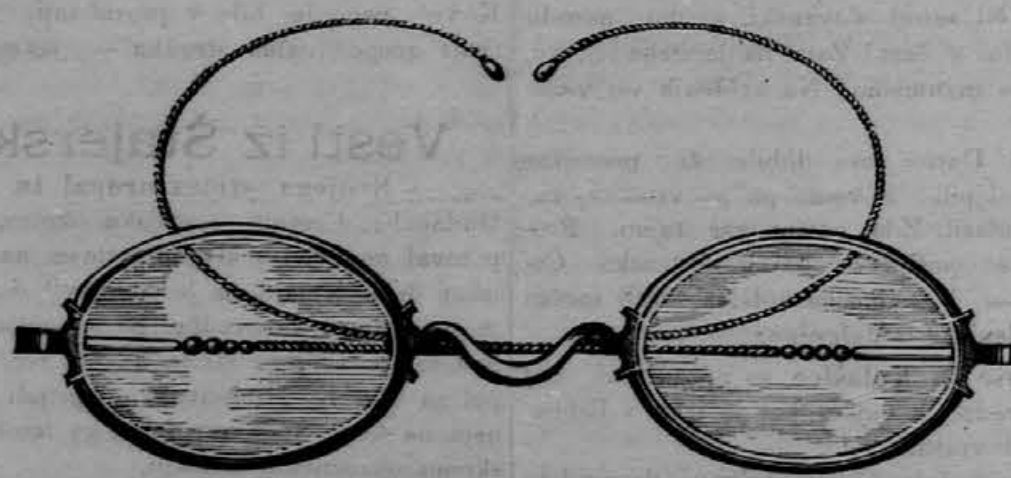
Gostina „Al Transwaal“ prej „Anteo Gobbo“ Via dello Scoglio. (naproti Dreževi pivovarni) Podpisani priporoča I. vrste istrske, vi-pavke in dalminske vina, refoki, kraški beran, Opolo, prosekar, nadalje Drežerjevo pivo, Plzensko in Spaten in bocijkih. Domake kuhinja vedno pripravljena. Kroglice. Svojim rojakom se toplo pri-poroča. Priporoča se pri najsolednejem delu in cenovni ceniti.

Fran Benčić, krčmar.

JAKOB BAMBIĆ trgovec z jedlinim blagom Via Giulia št. 7. Priporoča svojo zalogo izvrstnih kolonijal- nijskih izdelkov, olja, navadnega in najfinerega, vsakovrstnega, olja, navadnega in najfinerega, — Najfinije testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovas, otrobi. — Razpoljita na- ročeno blago tudi na debelo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franco. Priporoča se pri najsolednejem delu in cenovni ceniti.

Fran Benčić, krčmar.

Ulica Nuova

Nasproti lekarni Zanetti

Velikanski izbor naočnikov malih in velikih

najmodernejših in najnovejših vrst

s čistimi lečami od pravega kristala, udelanimi v niklju, jeklu, aluminiju, zlatu in erebru, po zdravniških predpisih. Cene od 25 nvč. naprej.

Bogat izbor daljnogledov za gledališča, kopno in morje

z akromatičnimi lečami, kakor tudi barometrov in termometrov za na okna in za merjenje mrzlice. Cena od 25 nvč. naprej.

IZBOR POVEKŠEVALNIH STEKEL

in velikaška zaloga modernih LORNJET od 1 gld. naprej

Jako nizke cene. — Prodaja na debelo za razprodajalce. — Sprejemajo se poprave.

Velikanski izbor pohištva A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnih. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Spoštovane slovenske gospodinjice! Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.